

Quicksan Rixt van Doniastraat 15a

Ecologische quickscan in het kader van Wet natuurbescherming.

Nes, 25 april 2023.

Auteur; J. Krol, J.G. Lodewijks, L. Saathof

Versie: **definitief versie 1**

Inhoud

1.	Inleiding.....	4
2.	Onderzoeksmethodiek en doel.....	4
3.	Wettelijk kader	5
3.1	Algemeen.....	5
3.2	Soortenbescherming	5
3.3	Gebiedsbescherming.....	6
3.4	Zorgplicht.....	7
4.	Locatie en werkzaamheden.....	8
5.	Onderzoeksresultaten	9
5.1	Vogels.....	9
5.1.1	Jaarrond beschermde soorten.....	9
5.1.2	Algemene broedvogels	9
5.2.1	Verblijven	10
5.2.2	Vliegroute.....	10
5.2.3	Foerageergebied.....	11
6.	Effectbeoordeling & aanbevelingen.....	12
6.1	Gebiedsbescherming	12
6.2	Soortenbescherming.....	12
6.2.1	Grondgebonden zoogdieren	12
6.2.2	Vleermuizen	12
6.2.3	Vogels	12
6.2.4	Reptielen, amfibieën en vissen	13
6.2.5	Flora.....	13
6.2.6	Ongewervelde	13
6.2	Aanbevelingen & vervolgmaatregelen.....	13
6.2.1	Jaarrond beschermde nesten; Nader onderzoek (broedseizoen 2023)	14
6.2.2	Algemene broedvogels; Mitigatie.....	14
6.2.2.1	Werkzaamheden bij start van het broedseizoen	14
6.2.2.2	Werkzaamheden start gedurende het broedseizoen.....	14
6.2.3	Vleermuizen; Mitigatie	15
6.2.4	Amfibieën; Zorgplicht	15
7.	Conclusie	16
8.	Bibliografie.....	17
	Bijlage.....	18
	Bijlage 1 – Foto's.....	18
	Bijlage 2 – Vrijgestelde soorten Wnb.....	25
	Bijlage 3 – Jaarrond beschermde vogelnesten	26
	Nesten die het hele jaar door zijn beschermd.....	26
	Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd.....	26

Adres auteur:

Johan Krol
Joppe Lodewijks
Lyce Saathof

Natuurcentrum Ameland
Postbus 60
9163ZM Nes Ameland

Mail: johankrol@amelandermusea.nl
Phone: (+)31 0519542737
Mobile: (+)31 0651932645

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Natuurcentrum Ameland heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend.

1. Inleiding

In juli 2023 is de heer C. Rijpstra, van onderhoudsbedrijf Chris Rijpstra te Buren, voornemens om het pand gelegen Rixt van Doniastraat 15a in Nes op Ameland, te slopen en te herbouwen. Chris Rijpstra zal zelf deze werkzaamheden uitvoeren. De werkzaamheden vinden grotendeels plaats buiten, maar wel dichtbij gelegen, Natura 2000-gebieden te weten de gebieden 'Waddenzee', 'Noordzeekustzone' en de 'Duinen Ameland'. Het is mogelijk dat beschermde natuurwaarden onder de gebiedsbescherming van Natura 2000 voorkomen in het plangebied voorkomen of dat deze beschermde waarden zich er nog moeten vestigen (soortenbeschermingsregime Wet natuurbescherming).

Om schade aan natuurwaarden te minimaliseren of te voorkomen wordt deze QuickScan uitgevoerd. Mogelijk aanwezige natuurwaarden zijn nesten van jaarrond beschermde soorten, nesten van de momenteel broedende vogels (huismus en Spreeuw), aanwezigheid van broedvogels, geschikt habitat voor Laatvlieger als Ruige dwergvleermuis en een geschikt habitat voor de kleine watersalamander. Er is een inventarisatie van de aanwezige natuurwaarden uitgevoerd en er wordt een beoordeling gemaakt van mogelijke effecten van de werkzaamheden.

Uitvoerder Chris Rijpstra heeft aan het Natuurcentrum Ameland gevraagd een ecologisch QuickScan op te stellen. De QuickScan zal bestaan uit een inventarisatie van de aanwezige natuurwaarden, mogelijke ecologische knelpunten in het plangebied en een beoordeling van mogelijke effecten.

2. Onderzoeksmethodiek en doel

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn.

Het veldbezoek is afgelegd door bioloog Johan Krol, ecooloog Joppe Lodewijks en ecooloog Lyce Saathof van het Natuurcentrum Ameland op 14 maart 2023. Het bezoek heeft plaats gevonden tussen 13:00 en 14:00 uur, bij 10C en 5 Bft, op een bewolkte, droge dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitattypes en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Doel van de QuickScan is om de uitvoerder inzicht te geven in de beschermde natuurwaarden met betrekking tot Natura 2000-gebieden, Wet natuurbescherming en Zorgplicht. Deze zullen worden beschreven en beoordeeld in de vorm van een QuickScan ten grondslag voor een omgevingsvergunning van de Gemeente Ameland.

3. Wettelijk kader

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming en de gebiedsbescherming relevant voor de evaluatie.

3.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000- gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden, omdat deze niet aan de orde is aangezien er geen bomen worden gekapt in voorliggend plangebied.

Naast bescherming vanuit de Wnb zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving. Daarnaast heeft de Provincie Friesland de rol van toezichthouder en handhaver. De Provincie controleert het naleven van de wet (toezicht) en het nakomen van voorwaarden die opgelegd zijn in een vergunning of ontheffing (handhaving). De uitvoering hiervan wordt gedaan door de FUMO. Er wordt samengewerkt met terrein beherende organisaties en de politie.

3.2 Soortenbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te verstoren. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (Art. 3.1 Wnb)(zie tabel 1).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder de natuurbeschermingswet en daarom niet verstoord mogen worden (Art. 3.5 Wnb)(zie tabel 1).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per Provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per Provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Ook zijn de Provincies niet altijd het bevoegd gezag. In bepaalde gevallen is dit het rijk (via RVO). Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie (zie tabel 1).

3.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een passende beoordeling opgesteld te worden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen - gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'-principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de verlening van een omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

3.4 Zorgplicht

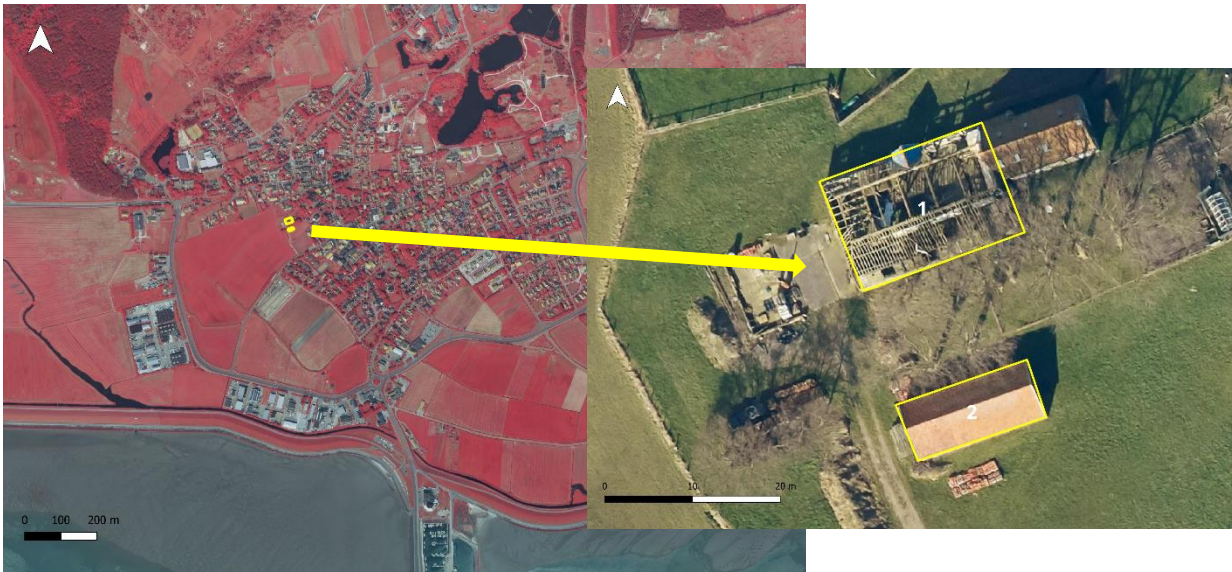
In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht (art. 1.11) opgenomen. In het tekstkader in Bijlage I staat het wetsartikel uitgeschreven (Rijksoverheid, 2023). De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden of activiteiten.

Tabel 1 Wet Natuurbescherming, tabel verbodsbepalingen (Ministerie van Economische zaken, 2016).

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.5 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zicht te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

4. Locatie en werkzaamheden

Het plangebied is gelegen aan de Rixt van Doniastaat 15a in Nes op Ameland (figuur 1). Het gaat hierbij om de panden die worden aangegeven door de gele lijn. Aan de noordkant is de omgeving eveneens bebouwd en bestraat, in de andere richtingen zijn er vele open weilanden en tuinen. Het pand is gelegen op een rustige locatie met weinig verkeer, entree is via een doodlopende weg. Het pand ligt in de nabijheid van vele toeristische voorzieningen. Het gaat om winkels, fietsverhuur en restaurants. Rondom het pand staan meerdere iepen bomen en weilanden met drainage geulen. Ook liggen er meerdere stapels van oudere materialen, zoals dakpannen, rondom de panden. Tijdens een bezoek op 14 maart 2023 is het pand van binnen en van buiten visueel onderzocht in de huidige staat. Er zijn geen delen verwijderd of geopend voor nadere inspectie. Het betreft een oud boerderijtje, waarvan het dak al enige jaren geleden is ingestort. Alleen de muren en spanten staan nog.

Figuur 1 De locatie van het te slopen pand (gele cirkel) Het gebouw ligt in het dorp Nes op Ameland, aan de noordkant liggen wegen en andere panden en aan de zuidkant liggen weilanden.

Het te slopen gebouw meet ongeveer 19,5x13,5m (figuur 1, pand nummer 1). Het is in steen opgetrokken met een houten skelet zonder dak. (zie Bijlage A). De fundering is van beton met daarin een grup naar de mestkelder. De mestkelder ligt zuidelijk van het pand, ook wel te herkennen aan de betonnen platen die ze afschermt van boven (zie Bijlage A). Het pand heeft geen spouwmuur. Pand nummer 2 (figuur 1, pand nummer 2) zal mogelijk in 2024 worden gesloopt.

5. Onderzoeksresultaten

Waargenomen en verwachte soorten (op basis van bestaande habitat en bekende verspreidingsgebieden) worden samengevoegd en hun geplande gebiedsgebruik wordt beschreven. Hoewel de focus ligt op beschermde soorten, worden ook algemene en lichter beschermde soorten meegenomen wanneer ze worden waargenomen of relevant zijn voor interventies.

5.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 16 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 t/m 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten met uitleg staat vermeld in Bijlage 3.

Naast deze soorten zijn er van 34 vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd als hier een zwaarwegende ecologische reden voor is. Het gaat hierbij om soorten die vallen onder categorie 5 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten zijn te vinden in bijlage 3, tabel 5. Als er sprake is van aanwezigheid van één of meerdere van de hierboven aangegeven soorten dan worden deze in de paragraaf 'jaarrond beschermde soorten' behandeld. Indien dit niet het geval is zullen deze soorten worden behandeld onder de paragraaf 'algemene broedvogels'.

5.1.1 Jaarrond beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied komen meerdere vogels met jaarrond beschermde nesten voor. Er zijn waarnemingen bekend van; torenvalk, buizerd, gierwaluw, witte kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, slechtvalk, sperwer. Tijdens het veldbezoek is gecontroleerd op invliegopeningen en nestlocaties van de huismus en gierwaluw in en rondom het plangebied. Het plangebied heeft geen geschikte openingen voor gierwaluwen. Dit komt voornamelijk door de afwezigheid van het dak. Het plangebied biedt mogelijk geschikte nestgelegenheid voor huismussen. Er is mogelijk toegang tot het dak via de dakgoten. Gezien de toestand van het aanliggende pand waar het project gebouw tegen aan wordt gebouwd, wordt de kans op nesten in de dakgoten zowel als in het dak klein geacht. Toen het pand nog intact was bevond er zich een nestkast voor kerkuilen waarin jaren lang is gebroed. Na het instorten van het dak is deze nestgelegenheid vervallen.

Naast de soorten die in gebouwen verblijven zijn er ook boom bewonende soorten met jaarrond beschermde nesten. In de omliggende bomen zijn geen (oude) nesten waargenomen tijdens het veldbezoek. Overige uit de omgeving bekende jaarrond beschermde broedvogels worden uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt broedhabitat.

5.1.2 Algemene broedvogels

Er kunnen mogelijk algemene broedvogels tot broeden komen in/op de aanwezige flora en de aanwezige bebouwing. Er staan in oostelijke richting van het pand vijf iepen bomen, deze zijn eveneens geschikt als broedlocatie voor boom bewonende soorten. De ruimte tussen de gevel en de dakpannen, van het aangrenzende pand, maakt de rand geschikt als mogelijke broedlocatie voor algemene broedvogels (Bijlage 1, figuur 5 en 8). Op het perceel zijn gestapelde dakpannen op pallets aanwezig (zie Bijlage 1, figuur 6 en 7). Deze stapels dakpannen worden als kansarm beschouwd als eventuele broedmogelijkheid voor vogels. Verder is er op het perceel grasland aanwezig. De weilanden ten oosten, westen en zuiden worden kort gehouden door begrazing en maaien. Hier is geen mogelijkheid voor weide-broedede soorten (Bijlage 1, figuur 3 t/m 6).

5.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrichtlijn). Vleermuizen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegroute en/of foerageergebied.

Vleermuizen gebruiken het leefgebied op verschillende manieren en hebben meerdere verblijfplaatsen met verschillende functie. Verblijfplaatsen kunnen worden ingedeeld in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen. Het gebruik en de eisen die gesteld worden aan de verblijfplaatsen hangen af van de functie van de ruimte. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de vroege zomer gebruikt door groepen drachtige vrouwtjes om hun jonge te baren en groot te brengen. In de zelfde periode bevinden kleine groepjes met mannetjes zich in de zomerverblijven. Later in de zomer en het najaar zullen de mannetjes zich naar paarverblijven verplaatsen. Rondom deze paarverblijven zijn de territoria van de mannetjes, deze zullen het gebied bezetten en beschermen tegen mogelijke competitie. De mannetjes zullen vrouwtjes proberen te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Soorten zoals de Ruige dwergvleermuis (*Nathusius's pipistrelle*) migreren hiervoor grote afstanden (+/- 1500km).

Vleermuizen maken gebruik van vliegroutes, deze worden gebruikt voor dagelijkse verplaatsing tussen verblijfplaats en foerageergebied. In het geval van migrerende soorten worden de vliegroutes gebruikt om de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven af te leggen. Vleermuizen maken langdurig gebruik van vaste routes, deze onthouden ze. De vleermuizen maken gebruik van vliegroute ondersteunde elementen zoals lijnvormige structuren zoals bomenrijen, dijken, watergangen en huizenrijen. Bij het verwijderen of onderbreken van deze elementen kan een (potentiële) vliegroute niet meer worden herkend, dit kan een negatief effect hebben op de vleermuis populatie.

Vleermuizen zouden het plangebied mogelijk kunnen gebruiken als foerageergebied. De vleermuizen komen via vaste vliegroutes naar het foerageergebied. Foerageren gebeurt vrij veel om en vlak boven bomen, water en verlichting, daar waar insecten concentraties aanwezig zijn. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foerageergebieden. Het ongeschikt maken van een foerageergebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel. Dit zou op den duur een negatief effect hebben op de vleermuis populatie.

5.2.1 Verblijven

De bebouwing is aan zowel de buiten- als binnenkant gecontroleerd op mogelijke vleermuisverblijfplaatsen. Het pand heeft geen dak, spouwmuren als schuilplaatsen en wordt als kansloos geacht. Het aanliggende gebouw heeft ook geen mogelijkheden voor het huisvesten van vleermuizen (Bijlage 1, figuur 8). Hierbij is er ruimte tussen de gevel en de dakpannen maar ook is er ruimte tussen de individuele dakpannen. De achterzijde van het pand waar het dak is ingestort is ingewikkeld met plastic voor het weren van vocht en mogelijk bemoeilijken van entréé door dieren, hier is geen mogelijkheid voor vleermuizen om het pand te benutten. De gehele, nog aanwezige, gootophanging is sterk verouderd en hangt 1,70 meter van het maaiveld. Er bestaat hier de mogelijkheid dat de vleermuizen achterlangs de ophang naar binnen kruipen, gezien de aanvlieg methode van vleermuizen en de constructie van een enkele muur is deze kans verwaarloosbaar. Mogelijk aanwezig geachte soorten betreffen de soorten Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de Ruige dwergvleermuis (*Nathusius's pipistrelle*). De Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) is uitgesloten gezien de geschiktheid van het pand. Daarnaast zijn de vijf lepen bomen op het plangebied gecontroleerd op holtes. Er zijn geen geschikte holtes waargenomen waar vleermuisverblijfplaatsen in aanwezig kunnen zijn. Hierdoor worden boomverblijvende soorten, zoals Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), uitgesloten in het plangebied.

5.2.2 Vliegroute

Er zijn rondom het plangebied enkele lijnvormige elementen in de vorm van bomenrijen en huizenrijen. Het pand maakt zelf geen onderdeel uit van deze lijnvormige elementen. Mogelijk maakt de rij lepen bomen wel deel uit van een vliegroute en/of foerageergebied. Naast dat er niet in de nacht zal worden gewerkt zullen de lijnvormige elementen niet worden verwijderd.

5.2.3 Foerageergebied

De omgeving van het plangebied, al dan wel niet het gebied zelf, kan gebruikt worden als foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten. Echter is er in de omgeving even geschikt al dan niet beter foerageergebied aanwezig waardoor de omgeving van het plangebied niet als essentieel foerageergebied kan worden aangemerkt.

5.3 Amfibieën, reptielen en vissen

Meerdere soorten amfibieën, reptielen en vissen zijn beschermd via de Wet natuurbescherming, beschermingsregime 'andere soorten', Habitatrichtlijn Bijlage V en het verdrag van Bern appendix 3.

Amfibieën, reptielen en vissen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, foerageergebied en/of broedgebied.

Er zullen geen werkzaamheden aan sloten en andere wateren plaatsvinden binnen het plangebied, deze zijn namelijk niet aanwezig. Vanwege de afwezigheid van (zoet)water worden vissen buiten beschouwing gelaten, echter is er wel in bronnen is nagegaan wat er aan waarnemingen bekend is. Mede door het ontbreken van (zoet)waterbronnen wordt ook een negatief effect op de voortplantingswateren van amfibieën uitgesloten. Hierbij zou er mogelijk wel sprake zijn van een land-/winterhabitat zijn in het plangebied.

Ter plaatse van het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van reptielen. Deze komen van nature niet voor op Ameland. Wel worden er sinds 2016 sporadisch waarnemingen gedaan van de Hazelworm, voornamelijk worden deze waargenomen in het Hollumberbos op Ameland.

Naast een enkele Gewone pad zijn er in de laatste 10 jaar vier waarnemingen van een Rugstreeppad (2017-2018) en een enkele waarneming van een Bruine Kikker (2015) gedaan binnen de bebouwde kom van Nes, waar ook het plangebied ligt. Beschermd amfibieën komen niet voor op de plek van de ingreep. Op de locatie zijn geen zoetwater plassen of sloten aanwezig, daarmee is de locatie onaantrekkelijk.

Tijdens het veldbezoek zijn er geen amfibieën en reptielen aangetroffen, er is een inschatting gemaakt over het gebruik van het plangebied door de amfibieën. Het plangebied biedt mogelijkheden voor het verschuilen van met name Kleine Watersalamander in de stapels oude dakpannen, gelegen op pallets op twee locaties binnen het plangebied. Deze schuilplaatsen zullen worden aangetast d.m.v. het hergebruik of de verwijdering van de dakpannen. Het aanwezige habitat biedt weinig tot geen zoetwater, zandige ondergrond en overige schuilmogelijkheden. Hierdoor wordt het aanwezige habitat als ongeschikt aangemerkt.

5.4 Overige zoogdieren

De diversiteit zoogdieren op Ameland is beperkt gezien het feit dat het een eiland is. Op en rond het plangebied kunnen de volgende zoogdieren worden verwacht; konijn, haas, ree, bruine rat, bosmuis, veldmuis, huismuis, huisspitsmuis en egel. Het plangebied betreft geen geschikt habitat voor zowel het konijn, haas en de ree. Het gebruik van het plangebied, op functionele wijze, door deze soorten wordt uitgesloten. Het konijn, haas als de ree vallen onder het Wnb beschermingsregime 'andere soorten' en zowel de haas als ree wordt ook opgenomen in de Bern-conventie (appendix 3). Alle genoemde soorten zijn in de Provincie Friesland vrijgesteld van de Wnb, wel geldt de algemene zorgplicht voor levende dieren.

6. Effectbeoordeling & aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Gebiedsbescherming

Er worden geen negatieve effecten verwacht van de te nemen activiteiten in het plangebied op de omliggende Natura 2000- gebieden (Waddenzee, Noordzeekustzone en Duinen Ameland). Het Natura 2000- gebied Waddenzee is gelegen 600 meter van het plangebied, Natura 2000- gebied Noordzeekustzone is gelegen 1440 meter van het plangebied en Natura 2000- gebied Duinen Ameland is gelegen 420 meter van het plangebied. Een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet is niet nodig.

Het plangebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (NNN), nu ook wel genoemd de ecologische hoofdstructuur (EHS).

6.2 Soortenbescherming

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijke leefomgeving. De instandhouding van verblijfplaatsen en ook de instandhouding van leefgebieden is van belang. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. De zorgplicht geldt voor iedereen en houdt in dat alle nadelige gevolgen voor flora en fauna (beschermd of niet) zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Ook bij soorten die door de Provincie worden vrijgesteld vallen onder de zorgplicht.

Voor alle tabel 3 (Bijlage 2, Vrijgestelde soorten Wnb) soorten die in het plangebied voor kunnen komen geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens de werkzaamheden worden beschermde grondgebonden zoogdieren niet verwacht. Voor de soorten die in de omgeving sporadisch voorkomen geldt een algehele vrijstelling. Het plangebied bestaat uit een in elkaar gestort huis, tuin bestaand uit gras, bomen rijen van 5 lepen bomen. Ten zuiden weilanden bestemd voor de oogst van gras en begrazing door vee.

6.2.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen komen niet voor. Aantasting van essentiële foerageergebieden worden binnen het plangebied ook niet verwacht. Het betreft de omzetting van grasland / -tuin met een bomenrij (lepen). Ook zal er tijdens de werkzaamheden niet in de avond gewerkt worden. Tijdens de werkzaamheden zal het plangebied, indien aanwezig, de functie als foerageergebied en/of vliegroute behouden.

6.2.3 Vogels

Broedende vogels mogen niet verstoord worden. In de bomen zouden in het broedseizoen nesten aanwezig kunnen zijn. Dit zou inhouden dat werkzaamheden niet plaats mogen vinden rondom deze bomen of niet binnen het broedseizoen. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten of nesten van algemene broedvogels aangetroffen tijdens het veldbezoek.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Het plangebied biedt mogelijkheden voor (de overwintering van) amfibieën door de aanwezigheid van de pallets met oude dakpannen. Verplaatsing of verwijdering van de pallets met dakpannen dient niet plaats te vinden in de periode 1 oktober - 1 april.

Het plangebied is mede door de afwezigheid van (zoet)waterbronnen ongeschikt voor de mogelijke aanwezige soorten amfibieën. Ook geldt voor de mogelijke aanwezige soorten in de Provincie Friesland een algehele vrijstelling (art. 3.10, Wnb), natuurlijk is de zorgplicht voor deze soorten wel van kracht. De Hazelworm komt niet binnen het plangebied voor.

6.2.5 Flora

In het plangebied word de tuin ,die voornamelijk uit gras bestaat, kort gehouden. Hierdoor is er geen ruimte voor andere gewassen om te groeien. Het is gezien de habitat specificaties voor vele beschermde soorten flora niet mogelijk te groeien binnen het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen rode-lijst soorten en beschermde soorten flora waargenomen.

2.6.6 Ongewervelde

Beschermde soorten ongewervelden worden niet verwacht. De ingreep heeft geen negatief effect op ongewervelden. Een ontheffing in het kader van Wnb is niet nodig.

6.2 Aanbevelingen & vervolgmaatregelen

In dit hoofdstuk worden de aanbevelingen en vervolgmaatregelen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgmaatregel kan bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgmaatregel kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een lijst met mitigerende maatregelen staan aangegeven, waarbij de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing. Indien de ingreep zonder enig nader onderzoek, mitigatie of ontheffingsaanvraag uitgevoerd kan worden, wordt dat in dit hoofdstuk vermeld. In tabel 2 worden de vervolg acties voor de sloop en herbouw van de voormalige stal beschreven.

Tabel 2 Soortgroep(en) van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 1.11 = Zorgplicht.

Soortgroep	Soort	Bescherming	Aanwezigheid	Vervolg actie
Algemene broedvogels	Houtduif, Turkse Tortel, Merel, Witte Kwikstaart, Zwarte Kraai, Winterkoning, Roodborst, Koolmees, Pimpelmees, Spreeuw enz.	Art. 3.1	Mogelijk	Mitigatie
Vleermuizen (foerageergebied & vliegroute)	Gewone- en Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger	Art. 3.5	Mogelijk	Mitigatie
Amfibieën	Kleine-watersalamander & Gewone pad	Art. 1.11	Mogelijk	Zorgplicht

In tabel 3 worden de vervolgstappen voor de sloop en de herbouw van het schuurtje ten oosten van de voormalige stal beschreven.

Tabel 3 Soortgroep(en) van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 1.11 = Zorgplicht.

Soortgroep	Soort	Bescherming	Aanwezigheid	Vervolg actie
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	Huismus	Art. 3.1	Mogelijk	Nader onderzoek (broedseizoen 2023)

6.2.1 Jaarrond beschermde nesten; Nader onderzoek (broedseizoen 2023)

Onder de dakpannen, van het schuurtje (figuur 1, pand nummer 2), bevinden zich mogelijk jaarrond beschermde nesten van de huismus. Het verwijderen of ongeschikt maken van potentiële nestplaatsen is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat voordat werkzaamheden van start kunnen gaan, aan het schuurtje, een nader onderzoek moet worden uitgevoerd om de aanwezigheid van nestplaatsen van huismus te bevestigen dan wel uit te sluiten.

Een nader onderzoek Huismus bestaat uit minstens 2 veldbezoeken die overdag worden afgelegd in de periode van 1 april tot 15 mei. Tussen de twee veldbezoeken dient minimaal een periode van 10 dagen te zitten (BIJ12, 2023).

Indien uit het nader onderzoek blijkt dat er geen nesten van Huismus aanwezig zijn, dan kunnen de werkzaamheden zonder ontheffing plaats vinden. Indien het blijkt dat er nesten van de Huismus aanwezig zijn, dient er eerst een ontheffing op de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de Provincie. Om deze ontheffing te verkrijgen moeten er mitigerende maatregelen worden genomen. Een voorbeeld hiervan is het aanbrengen van alternatieve nest gelegenheden in de omgeving.

6.2.2 Algemene broedvogels; Mitigatie

In de Vogelrichtlijn is afgesproken dat alle broedende vogels wettelijk zijn beschermd. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringszone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse niet worden voortgezet tot dat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Vanwege deze reden raden wij aan om de werkzaamheden buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden. Er is geen wettelijke vastgestelde periode voor het broedseizoen, de indicatieve broedperiode van vele soorten is de periode 15 maart tot 15 juli. Daarbij moet worden opgemerkt dat door variatie in het weersomstandigheden en verschillen tussen soorten er vele uitzonderingen zijn op deze regel.

6.2.2.1 Werkzaamheden bij start van het broedseizoen

Tijdens de werkzaamheden moet verstoring van mogelijke broedgevallen voorkomen worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door, ruim voor het vogelbroedseizoen, het gebied te verwijderen van geschikte nestgelegenheden.

- Door preventief te kappen, voor het broedseizoen, van bomen en struiken binnen het plangebied is er geen nestgelegenheden meer voor verschillende soorten zangvogels zoals Merel, Houtduif, en Zwartkop.

6.2.2.2 Werkzaamheden start gedurende het broedseizoen

- Het plan- en verstoringsgebied dient, voor de start van werkzaamheden, door een vakkundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels;
- Indien vastgesteld wordt dat er sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied, worden door de vakkundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het

plangebied niet vrijgegeven. In dit geval dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

6.2.3 Vleermuizen; Mitigatie

Het plangebied functioneert mogelijk als een vliegroute en/of foerageergebied voor vleermuizen. Door de beoogde werkzaamheden worden geen van de functies verstoord of vernield. Het verstoren en/of ontoegankelijk maken van dergelijke vliegroutes en/of foerageergebieden is een overtreding van de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming. Activiteiten die er voor kunnen zorgen dat mogelijke vliegroutes en foerageergebieden verstoort of ongeschikt raken niet mogen worden uitgevoerd. Werkzaamheden die worden uitgevoerd in het voorjaar, zomer en het najaar moeten rekening houden met het volgende:

- De lijnstructuur opgemaakt uit de bomen rij (lepen) aan de oostzijde van het pand dienen (onbelemmerd) te blijven staan;
- Indien werkzaamheden in de schemering of de avond te worden uitgevoerd moet er gelet worden op de gebruik van verlichting. De verlichting moet naar de grond gescheten worden, en mag de omliggende omgeving niet verlichten.

6.2.4 Amfibieën; Zorgplicht

In het algemeen is het plangebied ongeschikt voor amfibieën als leefgebied. De stapels met oude dakpannen en bouwafval, dat al enige tijd ligt, zijn geschikt als schuilplaats voor de Kleine Watersalamander en de Gewone Pad. In de Provincie Friesland geldt voor beide soorten een algehele vrijstelling op artikel 3.10 Wet Natuurbescherming. Voor deze soorten geldt natuurlijk nog wel de Zorgplicht, tijdens het verwijderen of verplaatsen van de stapels met dakpannen en bouwafval dient er rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van deze soorten.

- De stapels met dakpannen en bouwafval kunnen worden verwijderd of verplaatst in de periode 1 april tot 1 oktober.

7. Conclusie

De opdrachtgever, onderhoudsbedrijf Chris Rijpstra, heeft het Natuurcentrum Ameland gevraagd een QuickScan Flora en Fauna uit te voeren aan de Rixt van Doniastraat 15a te Nes. De werkzaamheden zullen bestaan uit het slopen en herbouw van de voormalige stal. Aan de oostkant van het perceel is gelegen een schuur, ook deze zal worden gesloopt en opnieuw gebouwd.

Uit deze QuickScan blijkt dat de sloop en herbouw van de voormalige stal plaats kan vinden.

Vanwege de zorgplicht is het van belang dat de stapels dakpannen en bouwafval niet verwijderd of verplaatst worden in de periode 1 oktober tot 1 april.

Het is van belang dat de aanwezige bomen op het terrein intact blijven vanwege mogelijke gebruik door vleermuizen als vliegroute en/of foerageergebied.

Een nader onderzoek naar broedende huismussen dient uitgevoerd te worden voor het schuurtje (figuur 1, pand nummer 2). Het onderzoek dient uitgevoerd te worden voorafgaand aan de werkzaamheden aan het schuurtje.

Wanneer echter wel nesten van huismus en/of andere broedende vogels worden aangetroffen, dan dient (indien mogelijk) een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden bij de Provincie Friesland.

8. Bibliografie

- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Ruige dwergvleermuis Pipistrellus nathussi*. -: BIJ12.
- BIJ12. (2023, 4 21). *Kennisdocument Huismus Passer domesticus*. Opgehaald van BIJ12: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/02/Kennisdocument-Huisumus-versie-2.1-februari-2023.pdf
- BIJ12. (2023, 03 21). *Kennisdocumenten Soorten - Natuurbescherming - BIJ12*. Opgehaald van BIJ12: https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/
- Gemeente Ameland. (2023, 02 09). *Evenement organiseren, vergunning of melding*. Opgehaald van Gemeente Ameland: https://www.ameland.nl/evenement-organiseren-vergunning-of-melding#:~:text=De%20activiteiten%20vinden%20plaats%20tussen,omringende%20woningen%20niet%20wordt%20overschreden.
- IPLO. (2023, 03 21). *Zorgplicht in de Omgevingswet*. Opgehaald van IPLO: https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/zorgplicht/
- MadNes. (2023, 02 09). *MadNes Festival*. Opgehaald van MadNes Festival: https://www.madnesfestival.nl/
- Ministerie van Economische zaken . (2016). *Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen , Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt*. Ministerie van Economische Zaken.
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat Zee en Delta. (2016). *Natura 2000-beheerplan Noordzeekustzone (2016-2022)*. n.v.t.: Ministerie van Infrastructuur en Milieu en Rijkswaterstaat Zee en Delta.
- Ravon. (2023, 04 17). *Bruine kikker*. Opgehaald van Ravon: https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/bruine-kikker
- Ravon. (2023, 04 17). *Gewone Pad*. Opgehaald van Ravon: https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/gewone-pad
- Ravon. (2023, 04 17). *Kleine watersalamander*. Opgehaald van Ravon: https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/kleine-watersalamander
- Ravon. (2023, 04 17). *Meerkikker*. Opgehaald van Ravon: https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/meerkikker
- Ravon. (2023, 04 17). *Rugstreepad*. Opgehaald van Ravon: https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/rugstreepad
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. (2023, 02 09). *Aerius Calculator*. Opgehaald van Aerius Calculator: https://calculator.aerius.nl/wnb/results/
- Rijksoverheid. (2023, 03 21). *Wet natuurbescherming*. Opgehaald van Overheid.nl: https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01
- Rijksoverheid voor Ondernemend Nederland, Staatsbosbeheer. (2016). *Natura 2000-beheerplan Ameland (5) (Duinen Ameland)*. n.v.t.: Rijksoverheid voor Ondernemend Nederland.
- RVO. (2023, 03 21). *Ruimtelijke ingrepen*. Opgehaald van RVO: https://www.rvo.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ingrepen
- Trime. (2023, 02 9). *STAGE IIIA / STAGE IIIB / 3A / 3B / V / 5 EMISSIONORMEN VOOR GENERATOREN EN AGGREGATEN. WAT IS DE REGELGEVING HIERIN?* Opgehaald van TRIME: https://www.hybridegenerator.nl/stage-iiia-stage-iiib-3a-3b-v-5-emissionormen-voor-generatoren-en-aggregaten-wat-is-de-regelgeving-hierin/
- Waarnemingen.nl. (2023, 04 17). *Ameland Friesland*. Opgehaald van Waarnemingen.nl: https://waarneming.nl/locations/4798/observations/?page=1&advanced=on
- Zoogdiervereniging. (2023, 04). *Wet Natuurbescherming*. Opgehaald van Zoogdiervereniging: https://www.zoogdiervereniging.nl/wnb

Bijlage

Bijlage 1 – Foto's

Figuur 2 Scheiding tussen het voorpand en de voormalige stal. Zoals te zien, in de afbeelding, is deze volledig bedekt met plastic om vocht, wind en dieren buiten te houden.

Figuur 3 Ten westen van het plangebied ligt een achtertuin, deze wordt netjes onderhouden en bevat geen zoetwaterbronnen.

Figuur 4 Aanzicht kijkend richting het zuiden. Bestaat uit weilanden die voor het vee en de gras productie worden gebruikt. Ook hier zijn geen zoetwaterbronnen aanwezig.

Figuur 5 Aanzicht richting het oosten. Hier is het schuurtje te zien die op een latere datum zal worden gesloopt en herbouwd. Naast de weilanden zijn ook de stapels met dakpannen en afval te zien op het erf.

Figuur 6 Aanzicht van de stapels met dakpannen, deze langer liggende stapels zijn mogelijke habitat voor Kleine Watersalamander.

Figuur 7 Deze stapels met stenen worden mogelijk bewoond door Kleine Watersalamander.

Figuur 8 Aanzicht van de voorzijde van het voorpand. Hierbij is te zien dat er tussen de dakpannen en de gevel van het huis geen ruimte is voor mogelijke vleermuisverblijfplaatsen.

Bijlage 2 – Vrijgestelde soorten Wnb

Tabel 4 Lijst van vrijgestelde soorten, per Provincie, o.b.v. Wet Natuurbescherming, artikel 3.10

Soort ↓	Provincie →	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	Ministerie EZ
Aardmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bastaardkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bruine kikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing		x	x	x			x		x				x	x
Dwergmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Hermelijn		x	x	x			x		x				x	x
Huisspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kleine watersalamander		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn		x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Meerkikker		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ondergrondse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Ree		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter		x											(x4)	
Tweekleurige bosspitsmuis		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Veldmuis		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel		x	x	x			x		x				x	x
Wild zwijn												x		
Woelrat		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm													(x1)	
Levendbarende hagedis													(x2)	
Eekhoorn													(x3)	

x = vrijgestelde soort

(x1) = vrijgesteld in juli t/m september, (x2) = 15 aug t/m 15 okt, (x3) = maart-april en juli t/m november, (x4) = 15 aug t/m feb ([bron](#))

Bijlage 3 – Jaarrond beschermde vogelnesten

Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten

Waarom deze lijst?

Deze indicatieve lijst helpt u om te bepalen of u gebruik kunt maken van een goedgekeurde gedragscode of dat u toch ontheffing aan moet vragen van de Wet natuurbescherming. Tijdens uw werkzaamheden moet u rekening houden met het broedseizoen van vogels. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Nesten van vogels die het hele jaar gebruikt worden, zijn in principe jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten vallen in principe alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. U heeft voor deze soorten waarschijnlijk geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen dergelijke nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op. Wij adviseren u een ecologisch deskundige op het gebied van vogels in te schakelen.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden in principe de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het gehele jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorie gelden in principe de verbodsbepalingen van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming uitsluitend tijdens het broedseizoen:

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Wij adviseren u een ecologisch deskundige op het gebied van vogels in te schakelen om te onderzoeken of er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, die jaarronde bescherming van de nesten eisen. U gebruikt de lijst als hulpmiddel om te bepalen of ontheffing nodig is voor met name de jaarrond beschermde nesten. U kijkt of er maatregelen mogelijk zijn die maken dat de functionaliteit van het nest behouden blijft.

Op de lijst met jaarrond beschermde nesten kunnen uitzonderingen zijn, waardoor het nest van een bepaalde soort toch niet jaarrond beschermd hoeft te worden. Uw ecologisch deskundige op het gebied van vogels adviseert u hierbij.

Als een jaarrond beschermd nest in aangetroffen en deze door de ingreep zal verdwijnen is altijd een omgevingscheck nodig. Het is uw verantwoordelijkheid om gemotiveerd en gedocumenteerd te bepalen of u ontheffing nodig heeft gebaseerd op de feitelijke en ecologische omstandigheden van de betreffende soort.

Tabel 5 - Lijst met jaarrond beschermde vogelnesten

Algemene gegevens per soort					
Vogels die sinds 1973 voorkomen als broedvogel in Nederland	Aantal broedparen (SOVON broedvogelatlas 2002)	Kolonie-broeder	Aanwezig in bebouwde omgeving natuurgebieden	Aanwezig in (beschermde) natuurgebieden	Categorie vaste nesten*
Boomvalk	750 - 1.000	nee	nee	ja	4
Buizerd	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	4
Gierzwaluw	30.000 - 60.000	nee	ja	nee	2
Grote gele kwikstaart	240 - 300	nee	nee	ja	3
Havik	2000	nee	nee	ja	4
Huismus	500.000 – 1.000.000	ja	ja	nee	2
Kerkuil	1750	nee	ja	nee	3
Oehoe	3	nee	nee	ja	3
Ooievaar	400	nee	ja	nee	3
Ransuil	5000	nee	nee	ja	4
Roek	60.000 - 65.000	ja	ja	nee	2
Slechtvalk	8 - 10	nee	ja	ja	3
Sperwer	4500	nee	nee	ja	4
Steenuil	6000	nee	ja	nee	1
Wespendief	700	nee	nee	ja	4
Zwarte wouw	0 – 1 (onregelmatig)	nee	nee	ja	4
Blauwe reiger	10.000 - 13.000	ja	ja	ja	5
Boerenzwaluw	100.000 - 200.000	nee	ja	nee	5
Bonte vliegenvanger	14.000 - 18.000	nee	ja	ja	5
Boomklever	16.000 - 20.000	nee	ja	ja	5
Boomkruiper	80.000 – 120.000	nee	ja	ja	5
Bosuil	5000	nee	nee	ja	5

Brilduiker	15 - 20	nee	nee	ja	5
Draaihals	50 - 65	nee	nee	ja	5
Eidereend	8.000 - 10.000	nee	nee	ja	5
Ekster	40.000 - 60.000	nee	ja	nee	5
Gekraagde roodstaart	23.000 - 30.000	nee	ja	ja	5
Glanskop	12.000 - 15.000	nee	ja	ja	5
Grauwe vliegenvanger	20.000 - 30.000	nee	ja	ja	5
Groene specht	6.000 - 7.500	nee	nee	ja	5
Grote bonte specht	55.000 - 65.000	nee	nee	ja	5
Hop	0 - 1	nee	nee	ja	5
Huiswaluw	110.000 - 125.000	nee	ja	nee	5
Ijsvogel	300 - 400	nee	nee	ja	5
Kleine bonte specht	4.500 - 5.500	nee	nee	ja	5
Kleine vliegenvanger	onregelmatig	nee	ja	ja	5
Koolmees	500.000 - 600.000	nee	ja	ja	5
Kortsnavelboomkruiper	75 - 100	nee	ja	ja	5
Oeverwaluw	18.000 - 32.000	nee	ja	ja	5
Pimpelmees	125.000 - 200.000	nee	ja	ja	5
Raaf	60	nee	nee	ja	5
Ruigpootuil	1	nee	nee	ja	5
Spreeuw	500.000 - 900.000	nee	ja	ja	5
Tapuit	600 - 800	nee	nee	ja	5
Torenvalk	5.000 - 7.500	nee	ja	ja	5
Zeearend	1	nee	nee	ja	5
Zwarte kraai	70.000 - 100.000	nee	ja	ja	5
Zwarte mees	30.000 - 40.000	nee	ja	ja	5
Zwarte roodstaart	27.000 - 37.000	nee	ja	ja	5
Zwarte specht	1.100 - 1.600	nee	nee	ja	5